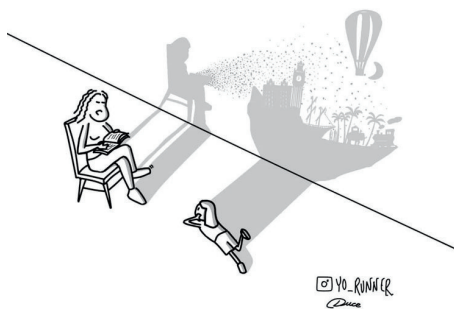

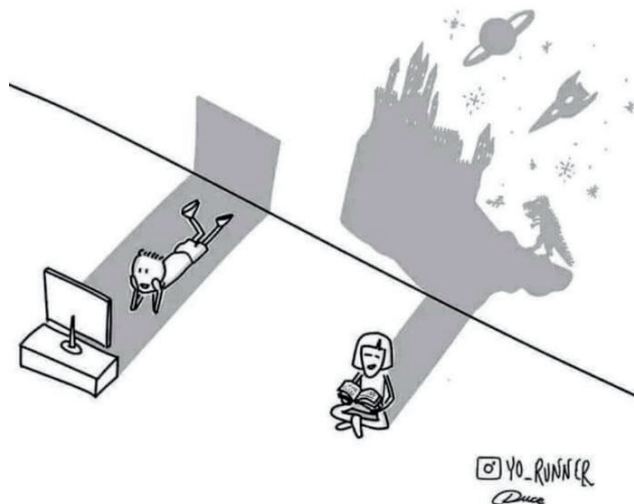
Ankstyvoji vaikystė - tai vienas svarbiausių laikotarpių, kai intensyviai vystosi kalba, socialiniai įgūdžiai ir pažinimas. Įvairių mokslininkų atlikti tyrimai rodo, kad garsinis skaitymas vaikams turi didžiulę įtaką jų kalbiniam, emociniam ir pažintiniam vystymuisi. Ikimokyklinio ugdymo pedagogai vis dažniau pastebi, kad dvejų metų vaikai dar nekalba, nelinkę domėtis knygomis ir sunkiai sutelkia dėmesį klausydamiesi skaitomų pasakų. Viena iš priežasčių - per mažai gyvo bendravimo ir garsinio skaitymo namuose.

Todėl garsinis skaitymas vaikui - tai ne tik maloni pramoga, bet ir būtina investicija į jo ateitį.

„Vaikams, kurie klausosi skaitymo balsu, vystosi ne tik kalba, bet ir gebėjimas klausytis su širdimi.“

(Maria Montessori - italų gydytoja ir pedagogė, sukūrusi Montessori ugdymo metodą.)

Parengė mokytojos:
Aušra Barauskaitė
Lina Butkienė

Šis lankstinukas parengtas remiantis
<https://www.pedagogas.lt/> mokymų ir praktinių
rekomendacijų turiniu, skirtu tėvams ir
pedagogams.

KAUNO LOPŠELIS - DARŽELIS „LIEPAITĖ“

GARSINIO SKAITYMO NAMUOSE REIKŠMĖ ANKSTYVOJO AMŽIAUS VAIKŲ RAIDAI

(informacija tėvams ir pedagogams)

Kaunas
2025

Garsus skaitymas namuose - kodėl tai svarbu vaikui?

- **Lavina kalbą ir žodyną** (skaitydamas garsiai, vaikas girdi naujus žodžius, mokosi sakinių struktūros ir natūraliai plečia savo žodyną).
- **Skatina dėmesio ir atminties ugdymą** (klausydamasis pasakų, vaikas mokosi susitelkti, įsiminti istorijos seką ir detales, kas vėliau padeda mokantis ir kitose srityse).
- **Plečia vaizduotę ir kūrybiškumą** (girdėdamas istorijas, vaikas įsivaizduoja veikėjus, aplinką ir įvykius, lavina fantaziją ir kūrybišką mąstymą).
- **Stiprina emocinius ryšius tarp vaiko ir tėvų** (kartu skaitydami, dalindamiesi įspūdžiais ir jausmais, stiprinate pasitikėjimą, saugumą ir artumą su vaiku).
- **Padeda formuoti mokymosi pagrindus** (vaikai greičiau supranta pasakojimo struktūrą, žodžių prasmę ir ryšius tarp įvykių, kas vėliau palengvina mokymąsi skaityti ir rašyti).

Garsinis skaitymas - tai paprastas, bet neįkainojamas būdas padėti vaikui augti, išmokti kalbėti, pažinti pasaulį ir užmegzti tvirtą ryšį su artimaisiais. Skaitydami vaikui dovanojame ne tik istorijas, bet ir saugią, šiltą vaikystę.

Kaip skaityti veiksmingai?

- **Skaitykite kasdien 10-15 minučių** (net trumpas, bet nuolatinis laikas padeda vaikui susieti knygas su maloniu bendravimu).
- **Rinkitės vaiko amžių atitinkančias knygas** (labai tinka knygelės su dideliais paveikslėliais, spalvingomis iliustracijomis ir paprastais žodžiais).
- **Kalbėkitės apie knygą: klauskite, kas patiko ar nustebino** (tai skatina vaiko smalsumą, žodyno plėtrą ir gebėjimą išreikšti emocijas).
- **Leiskite vaikui liesti ir vartyti knygą** (sensorinis kontaktas padeda įsiminti žodžius, suprasti pasakojimą ir lavina smulkiąją motoriką).
- **Kartokite mėgstamas pasakas, nes pakartojimas padeda mokytis** (vaikai geriau įsimena naujus žodžius ir frazes per pasikartojimus).
- **Skaitymo metu išjunkite televizorių ir telefoną** (rami aplinka padeda vaikui sutelkti dėmesį į klausymąsi ir stebėjimą).
- **Padarykite skaitymą dienos ritualu** (pvz.: prieš miegą, nes ritualas sukuria saugumą ir nuoseklumą, o vaikas laukia malonaus bendro laiko).

Gyvas bendravimas ar ekranai?

Tyrėjai teigia, kad vaiko kalba vystosi tik gyvo bendravimo metu, kai jis girdi tėvų balsą, stebi mimiką, intonaciją, pats bando kartoti. Kalbos ugdymasis yra socialinis procesas, todėl vien technologijos jo neatstos. Šiandien dažnai pasitaiko situacija, kai mažam vaikui įjungiamo planšetė ar telefonas su dainelėmis, animacija, edukaciniais filmukais, tikintis, kad jis taip išmoks kalbėti. Deja, moksliniai tyrimai rodo priešingai - ekranai neatstoja gyvo bendravimo. Vaikas gali įsiminti pavienius žodžius ar melodijas, tačiau tokioje aplinkoje jis nekuria sakinių, neišmoksta rišliai reikšti minčių.

- **Logopedai pabrėžia**, kad tik garsinis skaitymas, pokalbiai, dainavimas kartu ir įvairūs žaidimai ugdo mažylį kalbą, plečia žodyną, moko raiškiai reikšti mintis ir lavina socialinius įgūdžius.
- **Pediatrai rekomenduoja** iki 18 mėn. vengti ekranų, o vyresniems vaikams ekraną naudoti ribotai ir kartu su tėvais.
- **Pedagogai atkreipia dėmesį**, kad telefonas ar planšetė gali trumpam užimti vaiką, bet neužaugins kalbančio žmogaus. Tik jūsų balsas, pasakos, gyvi pokalbiai ir kartu leidžiamas laikas padeda mažyliui išmokti kalbos.

